

**STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. JANA PAWŁA II W KORYTOWIE**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik Szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy- Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku- Karta Nauczyciela;
5. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich;
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
8. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. ,
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023 r. poz.1870);
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. **Pracownikiem** placówki jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
6. Osoby odpowiedzialne za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zespół wyznaczony przez dyrektora placówki, pracownicy sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.
7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, takie jak:
 - 1) uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
 - 2) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - 3) uczeń żebrze - uczeń jest głodny;
 - 4) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej;

- 5) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- 8) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 10) uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 11) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 12) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
- 13) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 14) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 15) używa środków psychoaktywnych;
- 16) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- 17) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- 18) uczeń ucieka z domu;
- 19) nastąpiła nagle negatywna zmiana zachowania ucznia;
- 20) uczeń mówi o przemocy.

2. Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic/opiekun prawny podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;

- 2) rodzic/opiekun prawny odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia, np. specjalistami, wychowawcą, dyrektorem;
- 3) rodzic/opiekun prawny mówi o małoletnim w negatywny sposób, obwinia go, poniża, strofuje (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- 4) rodzic/opiekun prawny nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- 5) rodzic /opiekun prawny często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- 6) rodzic/opiekun prawny jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- 7) rodzic/opiekun prawny zachowuje się agresywnie;
- 8) rodzic/opiekun prawny ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- 9) rodzic/opiekun prawny wypowiada się niespójnie;
- 10) rodzic/opiekun prawny neguje potrzeby małoletniego;
- 11) rodzic/opiekun prawny przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- 12) rodzic/opiekun prawny nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.

Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Pracownicy realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów

wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkie osoby zatrudnione w szkole, w tym również stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Relacje personelu z dziećmi:

1. Pracownicy są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy dana reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
2. Pracownicy zachowują się w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji danego zachowania.

Komunikacja z dziećmi:

1. W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
2. Nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj dziecka.
3. Nie krzycz na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
4. Nie ujawniaj informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
5. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
6. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
7. Nie zachowuj się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

8. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi:

1. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania dzieci.
3. Nie nawiązuj z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani nie składaj mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie utrwalaj wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku dzieci, jeśli dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
5. Nie proponuj dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie przyjmuj pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka.
7. Nie zachowuj się w sposób mogący sugerować innym istnienie zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
8. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrektorowi. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dzieckiem:

1. Nie bij, nie szturhaj, nie popychaj ani w jakikolwiek sposób nie naruszaj integralności fizycznej dziecka.
2. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawanie walk z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
7. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem. Do sytuacji takich zaliczyć można:

1. Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę.
2. Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków.
3. Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.

Kontakty poza godzinami pracy:

Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Nie zapraszaj dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani nie spotykaj się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, prywatny e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, e-dziennik).
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrektora oraz rodziców/opiekunów prawnych, dzieci, którzy wyrażą zgodę na taki kontakt.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Bezpieczeństwo on-line:

1. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
2. Nie nawiązuj kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne wyłączaj lub wyciszaj.

Rozdział III

Zasady postępowania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

1. Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych małoletnich, zgłasza ten fakt dowolnemu pracownikowi szkoły lub koordynatorowi;
2. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu;
3. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora i dyrektora oraz rodziców małoletniego, sporządza protokół interwencji (załącznik nr 1);
4. Nauczyciele oraz specjaliści pracujący z małoletnim podejmują niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich. Wspomniane działania powinny być podejmowane we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy

dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

5. Jeżeli dyrektor we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
6. Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni). O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają powiadomieni jego rodzice na odrębnym spotkaniu.
7. W przypadku braku współpracy rodziców, ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, ze szkołą - dyrektor we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).

Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest na zajęciach pod nadzorem nauczyciela. W każdy piątek dzieci mają możliwość korzystania z telefonu

komórkowego podczas przerw. Nauczyciel placówki podczas przerwy w miarę możliwości czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu.

3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, nauczyciel ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. Nauczyciel informatyki przeprowadza z dziećmi cykliczne zajęcia, dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie. Sieć jest monitorowana tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
6. Oprogramowanie, o którym mowa powyżej, jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika w miarę potrzeb.
7. Jeżeli pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale VI niniejszych Standardów.
8. Rozwiązania organizacyjne na poziomie Szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
9. W przypadku kiedy dziecko miało dostęp do niebezpiecznych treści lub padło ofiarą cyberprzemocy należy:
 - 1) ustalić okoliczności zdarzenia:
 - a) nauczyciel niebędący wychowawcą, przekazuje informacje o zajściu wychowawcy klasy;
 - b) na miarę możliwości wychowawca ustala okoliczności zajścia i odnajduje ewentualnych świadków;
 - c) wychowawca zabezpiecza dowody i ustala okoliczności zdarzenia. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz dane nadawcy lub adres strony WWW, na której pojawiły się szkodliwe treści;
 - d) wychowawca informuje o zaistniałej sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego;
 - e) pedagog/psycholog i wychowawca wspólnie analizują zdarzenie i planują dalsze postępowanie.
 - 2) zidentyfikować sprawcę:
w przypadku gdy sprawca jest nieznaną należy:

- a) niezwłocznie przerwać akt cyberprzemocy zawiadamiając administratora serwisu w celu usunięcia materiału;
- b) powiadomić policję, która następnie podejmie czynności związane z przestępstwem.

10. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

- 1) rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (analiza zdarzenia);
- 2) poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu i działaniach szkoły, porada i pomoc;
- 3) zapewnienie wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi;
- 4) powiadomienie policji/lub sądu rodzinnego w przypadku gdy zdarzenie ma duży zasięg lub jest bardzo szkodliwe w odniesieniu do ofiary;
- 5) monitorowanie sytuacji ucznia.

11. Działania podejmowane w przypadku, gdy sprawcą cyberprzemocy jest uczeń szkoły:

- 1) pedagog/psycholog szkolny/ wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem o jego zachowaniu w celu ustalenia okoliczności zajścia, wspólnego zastanowienia się nad jego przyczynami i poszukiwania rozwiązania sytuacji konfliktowej;
- 2) sprawca musi otrzymać jasny komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
- 3) sprawca musi zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- 4) pedagog/psycholog szkolny powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o incydencie i o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka;
- 5) pedagog/psycholog obejmuje sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną;
- 6) pedagog/psycholog na bieżąco monitoruje zachowanie ucznia,
- 7) pedagog/psycholog wspólnie z rodzicami opracowuje kontrakt dla dziecka, który określa zobowiązania ucznia, rodziców i szkoły oraz konsekwencje nieprzebrzegania przyjętych wymagań i terminów;
- 8) jeśli pomimo ustalonych w kontrakcie zasad sytuacja powtarza się lub gdy cyberprzemoc ma duży zasięg, dyrektor szkoły powiadamia o fakcie policję i/lub sąd rodzinny;
- 9) praca z uczniem musi zmierzać w kierunku pomocy w zrozumieniu konsekwencji jego postępowania, zmiany postawy. W toku interwencji jeśli zajdzie

taka potrzeba wskazane jest zaproponowanie rodzicom skierowania do specjalistycznej placówki

12. Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie:

- 1) otoczenie opieką świadków zdarzenia uczestniczących w ustaleniu przebiegu zajęcia;
- 2) niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, czy wywoływanie go z lekcji w celu złożenia zeznań ze względu na bezpieczeństwo i nie narażanie go na odwet ze strony sprawcy;
- 3) w przypadku, gdy rozmowy przebiegały w obecności świadka, powinien on podpisać notatkę z zajęcia (dokumentacji, notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, rodzicami oraz świadkami zdarzenia).

13. Jeśli zabezpieczono dowód cyberprzemocy, należy włączyć go do dokumentacji pedagogicznej.

14. W przypadku, gdy rodzice sprawcy odmawiają współpracy ze szkołą lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania dyrektor szkoły zawiadamia pisemnie sąd rodzinny o zaistniałej sytuacji, szczególnie, gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.

15. W przypadku, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, kontrakt), a ich zastosowanie nie przyniesie pożądanych skutków, dyrektor zwraca się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

16. Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy. Jeżeli w zdarzeniu brała udział większa liczba uczniów z każdym rozmawia się osobno.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. Szkoła w swoich działaniach kieruje się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Dzielenie się zdjęciami i filmami służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci.
4. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
5. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
6. Uzyskanie pisemnej zgody dotyczącej udostępniania wizerunku dziecka wraz z wyjaśnieniem do czego szkoła wykorzysta zdjęcia/nagrania rodzic/opiekun prawny podpisuje podczas zapisu dziecka do szkoły.
7. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
8. Pracownikowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
9. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
10. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrektora.
11. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, szkoła będzie respektować ich decyzję. Rozwiązanie, jakie szkoła przyjmie, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.
12. Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy zgłaszać dyrektorowi, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

13. Należy dbać o bezpieczeństwo wizerunku dziecka poprzez: rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej;
14. Należy zadbać o zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
 - 1) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście;
 - 2) zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci.
15. Jeśli rejestracja szkolnego wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:
 - 1) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych;
 - 2) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika naszej placówki.
16. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie prawni lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
17. wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci przez ich rodziców/opiekunów prawnych;
18. zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę;
19. przed publikacją zdjęcia/nagrania on-line zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Pracodawca, przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem danej osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, opieką nad małoletnim, uprawianiem sportu, świadczeniem porad psychologicznych, realizacją innych zainteresowań, np.: wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia z małoletnimi uczniami, osobę prowadzącą zajęcia z małoletnimi niebędącą nauczycielem (art. 15 Prawa Oświatowego), pracowników medycznych świadczących opiekę medyczną i stomatologiczną nad uczniami małoletnimi, praktykantów, stażystów, wolontariuszy, pracowników administracji i obsługi, weryfikuje dane ww. osób w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Przyszły nauczyciel, ale też osoba niebędąca nauczycielem, o której mowa w art. 15 Prawa oświatowego, przedstawia dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego pozyskuje kandydat do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela.
3. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych.
 4. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.

Rozdział VII

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez innego pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego:

- 1) niezwłocznie interweniuje i izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy;
 - 2) informuje o incydencie dyrektora, koordynatora i wychowawcę;
 - 3) zawiadamia policję (gdy zachodzi taka potrzeba).
2. Dyrektor podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca zgodnie z Kartą Nauczyciela, Kodeksem pracy i ogólnymi przepisami prawa.
 3. W sytuacji interwencji koordynator podejmuje następujące czynności:
 - 1) zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego;
 - 2) w przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer 112 lub 998.
 4. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji.
 5. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, koordynatorzy, w porozumieniu z dyrektorem, organizują spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności: wychowawcy i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego (plan pomocowy). Z każdego spotkania z rodzicami sporządza się notatkę służbową.
 6. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
 7. Koordynatorzy we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
 8. W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor lub koordynatorzy, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamiają właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).
 9. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.

10. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
11. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice koordynator i dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskie Karty).
12. W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa/pedagoga szkolnego, wychowawcy i innych specjalistów według potrzeb oraz koordynator sporządza protokół interwencji (załącznik nr 1).
13. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VIII

Monitorowanie i weryfikowanie stosowania Standardów

1. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowej weryfikacji co 2 lata.
2. Dyrektor szkoły wyznacza zespół do monitorowania i weryfikowania "Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem".
3. Zespół, o którym mowa w pkt.2 weryfikuje Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem" poprzez przeprowadzenie ankiety wśród pracowników (załącznik 2) oraz uczniów (załącznik 3).
4. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ewentualne naruszenia Standardów w placówce.
5. Zespół, o którym mowa w pkt.2 niniejszego rozdziału, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły i uczniów ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Szkoły.

6. Wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom) stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
7. Zespół wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

1. "Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem "wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Dokument „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem” jest dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców /opiekunów prawnych.
3. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły, dostępny w sekretariacie szkoły, w bibliotece szkolnej oraz gabinecie pedagoga/psychologa.
4. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z rodzicami/ opiekunami prawnymi w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
5. Obecność rodzica/opiekuna podczas wyżej wymienionego zebrania z rodzicami jest jednoznaczna z zapoznaniem się ze Standardami.
6. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
7. Obecność ucznia podczas wyżej wymienionej lekcji jest jednoznaczna z zapoznaniem się ze Standardami.

Opracował zespół w składzie :

Beata Wójcik

Anna Sobierajska

Edyta Kropidłowska

Korytowo, 09.05.2024 r.

Załącznik nr 1

Protokół interwencji

Data i miejsce sporządzenia protokołu	
Imię i nazwisko dziecka	
Klasa	
Przyczyna interwencji	
Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie dziecka	
Data i miejsce wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie dziecka	

Osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące dziecko	
Opis rodzaju podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka	
Opis działań podjętych bezpośrednio po podejrzeniu lub stwierdzeniu krzywdzenia dziecka	
Data	
Opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego (w tym m.in. - współpraca z psychologiem/ pedagogiem/ wychowawcą, - informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia/ policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego)	
Spotkanie z opiekunami dziecka	
Data	
Przebieg spotkania/ ustalenia	
Dane dotyczące interwencji	
Data	

<p>Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym, formy interwencji (m.in. powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty).</p>	
<p>Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.</p>	
<p>Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)</p>	

Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół

Załącznik nr 2

Monitoring standardów – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

	Tak	Nie
1. Czy zna Pani/Pan Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Szkole, w której pracujesz?		
2. Czy zna Pani/Pan treść dokumentu <i>Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ?		
3. Czy potrafi Pani/Pan rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wie Pani/Pan, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło się Pani/Panu zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
5b. Czy podjęła/oł Pani/Pan jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy ma Pani/Pan jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ? (odpowiedź opisowa)		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE ODPOWIEDZIAŁ/AŁA PAN/PANI **TAK**,
PROSZĘ ODPOWIEDZIEĆ NA PYTANIA:

Jakie zasady zostały naruszone?

Jakie działania podjąłeś?

Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Załącznik nr 3

Monitoring standardów – ANKIETA DLA UCZNIÓW

Pytania	Tak	Nie
1. Czy znasz Standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2. Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3. Czy potrafiłbyś znaleźć osobę, która pomogłaby i udzieliła Ci pomocy?		
4. Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5. Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		
JEŚLI ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK NA PYTANIE 4, OPISZ SYTUACJĘ:		